

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.20. Quod es peccatis tuis non confundaris, ratio est quod illa non cognoscas, qui illa cognoscunt, tantum pudore confunduntur, vt cum Dauide velut attoniti terreantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

bus, gelu, serpentibus, flammis, fame, siti, demonibus, & super hæc omnia erit pudor & confusio, quæ operietur ceteris omnibus cruciatibus potiusque terribilior. Sicut beati mille gloriæ vestibus induentur, quibus circumaque vestientur illisque dabuntur in præmium bonorum operum, ieiuniorum, Eleemosynarum, orationum, remissionis iniuriarum mortificationum: his omnibus superadificietur pallium seu toga gloriæ & honoris ex illis processura, interior & exterior coram Deo & hominibus proprijs ipsorum conscientijs: etenim inter beatorum præmia hæc ceteris eminebit multo gloriosior.

XII.
Eorum
explica-
tur con-
fusio.
Ezech. 7.
37e

Tunc impletur illud quod Dominus per Ezechielem iniatus fuerat: *Omnes manus dissolventur, & omnia genua fluent aquis. Et operiet eos formido & in omni facie confusio. Omnes manus dissolventur* (Hebraismus hic est valde frequens, quo timor exprimitur horrendus) *Et omnia genua fluent aquis*. Nonnulli putant significari suorum angustiarum maximum: sed ad hoc opus non erat illum adscribere gentibus, ut ex illis deflueret. Hoc verbo significat, quod dicimus: præ nimia formidine vitam mittere. Quis ecce modus loquendi; & hoc erit: quia omnis replebitur vultus pudore & confusione: *in omni facie confusio*. Iam nunc elata sursum ambula facie, tu frontis impudens: & tu solutus habens liberor, qui nedom tuorum criminum perspectam habes gravitatem sed & de illis gloriaris teque iactas: tunc etiam talis te confundet verecundia, qualem iustum esset nunc nente conciperes. Attende tu peccator, si ad evitandum pudorem hunc, quò tunc operietis, congruum foret partem illius aliquam tibi provocare cum pedibus aduolueris confectarij, mundique oculis expensis, qui terribilium facit, ea quòd divinis legibus vias obediens & nequaquam duelli carnisque secleris indurpata; quomodo nunc igitur pudore seclerati minime confunduntur? ob rationem prædictam, inquit Diu. Thomas, quia nec cognoscunt, nec apprehendunt, quanta sit peccati gravitas culpaque malitia. Hic vultus adscribitur effectus peccato, dum animam ingreditur, quædam scilicet obsecratio, ut eius non consideret nec horrendam attendat enormitatem, imo etiam propterea illi concedit ingressum; operit se & abscondit latuâ aliquando delictarum, alias luctu & saepe voluptatum: ita Deus illud Iob proposuit in figura Balæ: nam adnatans pisciculis ut eos deuoret faciem suam quibusdam pelibus obtegat ne videatur; imo rugurium videatur esse

deliciosum ad quod miseri stultique se recipiunt & deuorantur. Vtinam larvam hæc depouerent, & vultum eius pisces attendereut simplicitates? *Quæ reuelabit faciem indignam, eius?*

Iob. 41. A.

§. 20. Quod ex peccatis tuis non confundaris, ratio est, quod illa non cognoscas, qui illa cognoscunt, tanto pudore confundantur, ut cum Dauide velut attoniti terreantur.

Avdio Spiritum Sancti. Philosophia quædam celesti discutentem: *Error & reprobata peccatoribus concreta sunt.* Notetur terminum *Concreta*. Quærit Methaphisici vitum Deus hæc omnia producat, eorum etiam accidentia creauerit. Videtur quod non: quia creatio est productio de nihilo: accidentia autem Deus de nihilo non produxit, sed de substantia, de qua procedunt. Respondent autem quòd proprie non creantur nec producantur accidentia, sed præcipue & primario producit subiectum, deinde per illud atque ex illo producantur accidentia, quæ ex illis quodam naturali fluxu oriuntur: ignem extrins, id quod principaliter producat, substantia est, sed illam producendo pariter illa mechanicè productum calorem, qui naturaliter illam consequitur. Creatur Deus animam directè, non autem eius voluntatem & intellectum, sed ipsam creando patitur profuunt ex illa voluntas & intellectus animæ potentia, velut de subiecto proprietates.

Peccatum malum est grauissimum: etenim bono priuat gratia, atque ex illo procedunt velut naturali quadam emanatione tenebræ & cæcitas, quibus quando ue huius peccatorum monstri non mouit malitiam, non damna per illud intenda. Alias licet peccatum agnoscat, non eo tamen vique peruenit, ut seipsum culpæ fateatur auctorem. Hinc viuunt peccatores impudentes, & perfrecta fronte: Nonnulli nullo pudore confunduntur; quia quòd agunt peccatum esse non arbitrantur. Alij, quia eius se nolunt auctores agnoscere, vnde hæc illos cura sollicita ordinata, ut seipios excusantes alios culpam acculent inuicem. Exemplo patet in Preterplatis nostris: Adam etenim culpam retorquet in Euam, & acculat Eua serpentem. Exponit Deus illis peccati sui grauitatem: & ecce pudore confusi latebras quarunt

I. An cum subiectis creata accidit

II. Pudor peccati est accidens.

III. Ut hoc se liberet omnes se conantur excusate.

vt

vt verecundiam suam abcondant, confessi quidem culpam, sed sibi ipsi eam nequaquam imputantes.

IV. Multa se nobis offerunt consideranda in actu Aaronis, quando in illo populo vitulum creavit, quem Deum esse proclamavit. Audi scripturam: *Cum iste accepisset in aures formavit opere fusorio, & fecit ex eis vitulum &c. & edificavit altare coram eo, & praconis voce clamavit &c.* Ea tempestate Moyses cum Deo in monte loquebatur. Apertus illi Deus peccatum quod in valle committebatur. Descendit, arripit idolum & in ignem coniecit exurendum: etenim isdem modis quibus factum erat, dissolvitur: confestim fratrem suum Aaron convenit huius operis auctorem precipuum, atque illi: *Quid fecit tibi hic populus, ut induceres super eum peccatum maximum? q. d. Licet omnes insensibilis tibi forent inimici & mille te confecerent opprobriis, atque de eis vindictam velles sumere, numquid malum valeres illis imponere huic conferendum? Ret hoc statim Aaron sui scelestis cognoscit sceleratam, sed excusat & illud alijs inponit castigandum: Ne indignetur Dominus meus: tu enim nesci populum istum, quod pronus sit ad malum dixerunt mihi: fac nobis Deus, qui nos praecedant, huic enim Moysi, qui nos eduxit de terra Egypti, nescimus quid acciderit, quibus dixit: quis vestrum habet aurum? tulerunt & dederunt mihi & proiecit illud in ignem, egressusque est hic vitulus. Ne indignetur Dominus meus. Qua de causa nominat illum Dominum suum?*

Exod. 32. 1. Erat hoc primogeniti privilegium, vt à natu minoribus Dominus honoraretur. Ita Isaac benedicens Iacob, eique per hoc tribuens maiestatem, ait illi: *Esse Dominus fratrum tuorum & inveniuntur ante te filij matris tuae.* Et postmodum ab eo postulans Esau sibi dari benedictionem, respondit illi Iacob: quomodo fiet istud: etenim fratri, tuo primogeniti concedens Dominum tuum illum constituit: & omnes fratres eius servituri illi subingunt. Nemo ignorat quin Aaron fuerit primogenitus & Moyses illi frater natus secundus. Quomodo igitur Dominum suum illum cognominat & reueretur? Ne indignetur Dominus meus. Audite responsum: voluit primò Spiritus Sanctus vt hinc nobis pateret, quantum iustus praecedat peccatorem: nam eo ipso quo quis peccat, licet totius mundi Dominus sit eminentissimus, in oculis Dei quovis sancto & iusto etiam minimo despiciatur inferior. Secundo: hoc ipso iustum suum rapertur timorem, quo corde premebatur, reatum suum agnoscere. Bapt. de Lanza Tom. 111.

Cur Moyses Dominum vocavit, cum esset ipse primogenitus. Gen. 17. 29. Gen. 17. 37.

scens, vt illum ei Moyses declaravit, indignum iudicans se Domini nomine compelli. Sed perpende quòd, oculos suos iam aperiens, quò culpa gravitatem agnosceret, non illos tamen aperuit vt eius se auctorem fateretur: imo potius vt hæc se verecundia penaque liberaret, se ipsum conatus est operite, illam retorquens in populum, dicendo: populus hic mihi vim intulit, coegit atque ad hoc adegit, populus ille refractarius, duraque cervicis, cui mihi resistere fuit impossibile; talesque tumultus illi sunt, vt nosti, valde familiares.

O tepida charitatis Prælatum, qui culpæ reus, & populo debuerat sese opponere Deo petenti, illum aliter instruere, & reprimere fortiter, non tamen hoc egit: si quando populus culpam incurtillet, illius muneris erat, illam sibi adferberet vt subditos omnesque suas exoneraret, nec hoc fecit: etenim in hoc omnes intendit nervos, vt à se, quantum fieri poterat peccatum amoveret. Insuper ait: non ego huic volui constare vitulum, nec quid simile intendi, nam contra mentem meam sic formatus egressus est: hoc solum egratum & argentum in ignem coniecit, & casu tortitico egressus est hic vitulus, quem intueris, Proteci illud tu egrem, & egressus est hic vitulus.

Hoc nobis innotuit est peccati non cognoscere malitiam, & si quando nobis illa declaratur, culpam alteri imputare, & à nobis procul abigere: quid plura? Sine hoc modo sine alio nostrum negamus peccatum, vnde nec pudent nos vt iustum foret, coram Deo, nec coram hominibus: quoties enim Deus animam illuminat quatenus & unum & alterum cognoscat, quanto pudore suffunditur? aptè declaravit hoc vates Hieremias in persona loquens peccatoris, cui Deus culpis suis ferrea laxanti colaphum impexit fortem satis, quo illum cohibuit & coniuncto flagro animam illius illuminavit, vt crimina sua tanta nimis agnosceret: *Castigasti me & eruditus sum, quasi tunniculus indomitus. 18. Converte me & convertar, quia tu Dominus Deus meus: postquam enim convertisti me, feci penitentiam, & postquam ostendisti mihi, peccasti semper meum: converti sum & erubui.* Magnam cellauda Dei benignitatem, quando tuis te vacante in voluptatibus infirmitate prosteruit, iactura contristat & aduersitate, vt in te ipso reuerlus emenderis. In eum finem dirigitur Dei supplicia, eiusque hoc adscribendum misericordia, quando illis te affligit: diuinum enim spirant hæc amorem, & salutis tuæ desiderium.

VI. Tepide charitatis Prælati sicut Aa. 6.

58. VII. Natura liter omnes peccatum vel non agnosci mus vel in alios reiecit Hier. 31.

Vuuu Quam:

Pror. 3. 11.
Hob. 12.
6.

Quem enim diligit Dominus castigat flagella: autē
amorem suum quem recipit. Opus est laus diuina
misericordia, quò te conuertit, sed quò ita ne-
cessario diuinum eius requirit: et auxilium: etenim
sine illo nullus conuerteretur peccator: vnde sic
Deum deprecare: *Conuertere mi Domine & con-
uertere: quia tu Dominus Deus meus.*

VIII.
Vera o-
uatio in-
cludit
contriti-
onem
& pudor-
em de
peccato.

XI.
Similitu-
do.

(a) Ago-
radoy en
la cuenta.
Lib. 18.
mor. c. 26.
& lib. 23.
c. 21.
Ps. 30. 27.

X.
Dauidis
vetercun-
dia de
peccatis
suis.

XI.
Effectus
mirabilis
stuporis.

Quando conuersio vera est, duo hæc interue-
niunt: Primum est penitentia id est dolor cor-
dis & contritio ex offenso Deo: Secundum
est aperte oculos, & grauitatem appendere pec-
cati, & erubescere: hoc est: *Postquam ostendi-
sti mihi percussis semper meum.* Sumpta est meta-
phora ab eo quò tibi contingit, quando quis te
trauibus irretitit bona tua vanis promissis do-
litque dissipans: dum enim alius tibi oculto: a-
perit fraudemque detegit & vnum cum altero
co. fers, palma femur tuum percussis excla-
mando: verè nunc frau. lem agnosco, (a) & te
ipsum admiraris adeo fuisse stupidum, vt te frau-
dibus passus sis illaqueari, nec exiguo pudore cõ-
fundaris ex irrisione quã te deceptum exhibita-
runt: *Coniusus sum & erubui.* Eadem Regem Da-
uid cepit admiratio, quam elegantioribus ver-
bis expoluit interprete Diuo Gregorio: *Ego dixi
in excessu meo: protectus sum à facie oculorum tu-
rum.* Sequitur D. Gregorius lectionem, quam D.
Hieronym. refert, quasdam expendens plimo-
tum lectiones, quas nonnulli sequebantur: *Ego
dixi in pauore meo.* & D. Hieronymus ait sibi
placere aliam lectionem quam ille sequebatur:
Ego dixi in stupore meo & admiratione mea, &
omnes illæ consistunt in energia vocis Hebrææ.
Insinat Dauid, ita D. Greg. r. se tanto stupore
percussus, quando Deus illum illuminauit vt
malum agnosceret, in quod per peccatum cor-
ruerat, quidque perdidit, quid luerat sue-
rat: qualiter iacturam boni passus erat in finiti &
malum immensura sibi conquistat quod ex a-
mico Dei seipsum seruam diabolo deuouerat: quod
ab æterna sua damnatione & lapsu in barathrum
nominis medio digito aberat: tanto hinc inquam
horrore & pauore prosterneretur, vt quasi mentis
inops hæret: et attonitus.

Refert eximius Doctor. M. F. Barb. de Mer-
dina cum operarius quidam iumento vectus in
agrum abisset, illo die fluvius ita increuit qui
profundus erat vt portem secum abriperet. reli-
cto nominis ligno quodam vel aslere, cui vix po-
terat inniti. Reuersus noctu & rei euentum igno-
rans in ipsis tenebris duci se passus est ab alina
quæ lignum transiit pontem esse credens sub-

stratum Domum reuersus & inquisitus à suis qua-
ratione transmississet, accensis facibus duxerunt
eum, vt locum inspiceret: quem vt vidit stetit
attonitus: Ferie potest vt ego hæc transierim?
tali fuerim expositus periculo? tam vicinis
submersioni transierim? Tantus cor eius pauor
constrinxit vt ibidem incertus conuertit. Hoc
Dauid contigit quando alina vectus suæ passionis
horrendum illud transierat præcipitium, tah
tamque tremendo expositus discrimini, quan-
do Deus oculos illi aperuit: totus enim ste-
tit attonitus & exclamans: *Quis credat fieri
posse vt tam periculoso me labyrintho cæcus ex-
posuerim?*

Hinc illa stupenda eius de seipso admiratio:
Ego dixi in admiratione mea. Quid admiratis o
Dauid? inepsium. Cæclame quod Deum ego
commouerim, vt me pelletet à se profugum?
an ergo Deum ab anima mea ego propulerim?
an adeo mentis impos, vt tantum proditiõnis
scelus aggressus sim in Dominum meum, Re-
gem meum, Patrem meum, sponsum meum
& amicum integerimum? *Quis mihi persua-
deat, quod stultam adeo & ineptam commise-
rim permutatiõnem?* ex illis procedit tanta illa
vetercundia quantam ipse declarauit: *Tota die ve-
tercundia mea contra me est & confusio faciei mea
cooperuit me.* Hinc quoque profuit, vt ait Diuus
Gregorius quod in v. is notamus positentibus.
non enim coram diuina præsumunt comparere
maestate.

Patet hic, inquit, discrimen inter seruos
Regis fidelissimos & commissæ in eum proditi-
õnis reos: illi namque semper eius optant oculis
adstate præfentes, illi Regiæ gaudent præfenti-
tã. Sicut de seruis legimus Salomonis, quos Re-
gina Saba beatos canonizat: *Beati serui tui, qui
stent coram te semper.* Hi verò præ nimia confu-
sione & vetercundia Regiæ non audent ad stare
præfentia: ita res se habet in domo Dei. Iusti &
Deum timentes eius. Studentes semper obsequio
statuunt se & diuinis offerunt obtutibus. Ita licet
conspicere iusto promissum: *Præbis ante faciem
Domini.* Sic audies Etiam loquentem: *Vincit Do-
minus in cuius conspectu flo.* Sic audies Dauidem
plallentem *Exultent iusti, & epulentur in conspectu
Dei & delectentur in laetitia. In conspectu quidem
Domini (verba sunt Diui Gregorii) vel ante Do-
minum stare, est testimonium bonæ conscientie de
amore conditoris præsumere. Edant itaque in conspe-
ctu eius, qui ex merito magnæ actionis, de suprema
conditoris sui gratia secuti sunt.* Eodem modo li-
quid.

Ps. 43. 10.
59. 40.
XII.
Discrimen
inter ser-
uos fide-
les, &
prodito-
res, iustos
& pœni-
tentes pec-
catores.
3. Reg. 10.
Luc. 1. 76.
3. Reg. 17.
Ps. 76. 4.
D. Grego.
In c. 12.
lib. 1. Reg.

quid constar ut se peccatores agnoscentes diuinum refugiant conspectum, nec coram eo faciem oculoque leuare auri sunt uerecundos. Sicutum peccantem audi Elidiam: *Deus meus confundor leuare faciem ad te: quoniam iniquitates nostrae multiplicatae sunt super caput nostrum.* Qualis adflabat publicanus reatum suum ex corde cognoscens quod crebro uerbere percutiebat: *Nolebat nec oculos ad caelum leuare, sed percutiebat pectus suum.* Quanta uerecundia Rex Manasses perfundebatur quando Deo cor eius oculisque illumi-

Luc. 18. 13 nante coepit in hac uerba prorumpere: *Non sum dignus oculos ad caelum leuare: Adhaec ad humeros Dei se timidus recipit: Peccatores qui mala committunt a facie Domini fugiunt, sed cum redire penitendo delibent, quasi post tergum Domini sum: quia & descendero longius nolunt & tamen presumere de Deo quasi amici non possunt.*

XIII.
Bonum consiliū Samuelis prescrip peccatoribus.
r. Reg. 22. 10.

Ex praefatis prudentissimum, inquit ille; capimus consiliū, quod Propheta Samuel quibusdam suggestit peccatoribus, quorum Deus actiones & agendi modos se molestè admodum secrete declarauerat. Quocirca terrene coepit eos siluine tonitru, ignisque radijs, quibus percuti Propheta adierunt supplices postulando remedium, quod ipsis quale foret indicauit: *Vos fecistis uniuersum malum hoc: uerecundiam nolitis recedere, a tergo Domini.* Magna fuit indubiè hæc uestra calamitas: quando quidem eo ipso quod commisitistis, tantum feceritis malum quantum fieri potest: *Vos fecistis omne malum hoc.* Ac sic dicat: *Vos fecistis hoc, quod est uniuersum malum.* Quid hoc Propheta SS. propter uicium peccatum ab eis commissum, an malum commiserunt uniuersum? Commiserunt: quia in unico peccato mortali omnia mala comprehenduntur: primo namque Deo spoliatur qui est bonum uniuersale: *Omne bonum, & qui illo priuatur, qui est omne bonum, in quo omnia bona concluduntur, eo ipso, incurrit necesse est omne malum: quando quidem malum non sit aliud quam priuatio boni.* Secundo: quia, ut alijs diximus, quodlibet peccatum mortale radix quædam est & semina malorum omnium corporis & animæ: sicut in uice femine tota laet uirtus nucis arboris: unde potest intelligi illa D. Iacobi sententia: *Qui offenderit in uno, factus est omnium reus.*

XIV.
Peccatū est malū.

Hoc supposito, ecce quam apta peccati mortalis definitio: *Uniuersum malum.* Vos ipsi sic Propheta loquitur, hoc peccato, quod commisitistis omnia uobis mala damnaque conquisistis. Verstrum autem remedium in eo consistit, ut ad

Jacob. 1. 10.

Deum confugiat sine quo nullum uobis sperandum est: non autem consulo uobis, ut uos coram ipso sistatis: iam enim scio iusta eum uos uindicta puniaturum: sed à tergo Domini consistatis: *Quia pro commissis iniquitatibus semper erubescere debemus, & in quibus confusissimus denotare, Samuel peccatoribus imperat, ut à tergo Domini non recedant.* Hoc ex sententia praefati Doctoris egit, mulier illa sanguinis profluuio laborans: cui sciret enim in hoc sibi parati remedium, quod Christum accederet, eum accessit, sed horridam plagam suam cognoscens infirmitatis à tergo uenit immunda mundanda: *Retro illa stetit, quæ sibi bruiam eius tergit, & fluxu sanguinis sui curari meruit.* Retro quidem stas pro uerecundia peccati, sed tangit per uirtutem sciti. Idem hoc fecisse laudatur nostra peccatrix: *Peccatrix mulier retro stetit dicitur ut pedes Domini deosculari mereretur.* Ludorem & timorem sociatur: si namque diuinæ misericordiae non fideret, ad eum accedere non presumeret: pudor illam à uultu retraxit illo diuino & ad humeros tergumque reiecit, talisque euasit qualem sponte suæ spontis declaratur: *Sicut fragmen mali punicæ ita genus tua.* Uerecundia colorem in uultu prouocat, & maxillas tuas robore tingit coccineo: uelut fragmen mali punicæ iubeant maxillæ Magdalene. O quam uerecunda, quam erubescens stetit à tergo Domini! tanta fuit eius erubescencia, ut illi uocem ademerit: etenim hic eius censetur effectus quando grauis est, ut tollat loquelam murumque efficit.

XV.
Uerecundia necessaria peccatori

Cam. 4. 5.

Lib. 2. contra Peiagia.

Hier. 12. 13.

Lib. uita sue c. 8.

XVI.
Similitudo.
Cap. 6.

Sic Deus animæ euidam loquitur, ut notat D. Hieronymus, cui criminum suorum infunderet cognitionem, ut tanto scilicet pudore confunderetur, ut ipsa confuso os illi obstrueret fieretque lapide elinguior, sic ut nec unum profani uerbum foret illi possibile: *Ut recordes & confundaris, & non sit tibi aperire os.* Hanc uerecundiam peccati à peccatoribus Deus per uatem suum Hieroniam: *confundemini à fructibus uestris.* Quid uobis persuaderis, nihil aliud agendum esse, quam peccare & quantum est ex parte uestra Deo colaphos infringere, & multigenis eum prouocare committis, atque reiecta omni uerecundia statim uos diuino eius praesentate conspectui mea quidem sententia loquitur sanctissima illa magistra D. Theresia non mihi uidetur maiori animo opus esse ad quælibet huius mundi peragenda quam in regem molliendam proditionem, & scire, eam ipsum non latere, & nunquam ab eius se remouere conspectu. Hinc conformiter de se ipsa narrat sepe sibi contigisse, quod

orare non præsumeret culpas suas agnosceret. præ nimia confusione & pudore, quo pienebatur, considerans se coram illo Rege stare quem tam graviter offenderat. Perpende quæ nam fuerint huius femine peccata, quam paucorum opinio credit nunquam peccatum commisisse mortale, & quæ satis efficax habebat argumentum, quò crederet, ea sibi remissa: nihilominus ita erubescerebat adstant coram Deo, ut illi tormentum esset quale ipsa sibi persuadebat: Quid ergo de vobis iudicabimus?

Pudor est & confusio, videre vos impudicos, nec mirum: cum nec vestras agnoscat culpas, & quod pro ijs meriti sitis ut totus in vos mundus insurgat. Hæc est ita hæc est vera & suprema Magdalenæ verecundia, de qua nascebatur hoc, ut non timeret ab hominibus confundi: quocirca dactyla negligit, quæ sibi à Pharisæis præstebat imponenda murmuratoribus: qui namque in rei veritate coram Deo pro commisis erubescit delictis parum eum remoratur confusio pudorque coram hominibus: Quia semetipsum graviter erubescere videt, nihil habuit quod verecundaretur foris, sic Dni. Gregorius.

XVII. Ex interiori pudore homines Magdalena non erubescat.

D. GREG. Hom. 33. in Eua. g.

D. EPHRA. Ser. in magnitudinem, & pulchritudinem illius mulieris honestam mulierem inmercediam.

D. AVG. Lib. 50. Ho. Ho. 23. Tom. 10.

Mulier illa quæ pectore suo cantrum genti quovis consumitur illum non erubescit ostendit. Chirurgo curandum: quam pernam, dolorem, & confusionem sentit in anima Magdalena? Hæc operatur, ut foris homines non erubescat: Certe (sic D. Ephraem Syrus) servemus illius animam magnitudinem, & pulchritudinem illius mulieris honestam mulierem inmercediam. Pulchrum admirare Epithetum: peccatrice, honesta inmercediam. Optimè foret illa tua honestas si clarè confessario tuas aperites in honestas actiones, & illa prudentissima verecundia, non verecundari illas distinet, ut conuenit, aperire. Simili phrasè vitur Dni. Augustin. Quæ erat peccatrix, quasi in pudore impudentis sanctorum. Pia impudentia: hæc ea est quam habes (si falli sic liceat) quando remotis omnibus latius animæ tuæ detegis immunditias. Quid confessarium erubescis? Quid vulnera tua detegere verecundaris? hanc ego verecundiam optarem ne illa incurrerem. Signum est te parum illa sentire, parumque tibi adterre molestiam.

§. 21. Lacrymis cepit. A lacrymis orditur satisfactio dignior operis quam aquarum de Petra, de illis Deus locutus est Job, & aqua diluuntur conferenda.

Incipit hæc ovis suum sequi pastorem, iuxta conditionem quam Dominus in ouibus suis prænotavit. Sequuntur me: Illum autem sequi sit per penitentiam: ut enim diximus hæc via eorum est, qui à via virtutis aberrarunt. Vera penitentia duas complectitur partes, dolorem & verecundiam de præterito, correctionem & operam satisfactionis in futurum. Hoc est (sic doctor moralis) quod Samuel Propheta quibusdam prædolor & scripsit primæ noxæ peccatoribus, de quibus ante fatissimus diximus, qui perterriti imminis à Deo fulminibus, conterriti, & fulgeris Prophetam accunt ab eo iudicandi, quid illis agendum esset, ut diuinam placarent iram, quibus hoc consilium: ut primo de præteritis colesant, & ad tergitum Domini confugiant: an hoc sufficit? nequaquam, sed addit. Et seruite Domino in omni corde vestro: quia vero non sufficit conuersio peccatorum, ut peccatum non agat, consequenter adiunxit: seruite Domino in omni corde vestro. Hanc sententiam probauit D. Augustin. illa Salomon. exhortatione. Fils peccati non adijctam sternam, sed de peccatis deprecare, ut tibi dimittatur. Si sufficeret ad remedium peccatoris à peccatis abstinere, nihil aliud dixisset quam peccasti? à peccato deliste, nec alia si perdas: sed adiunxit (inquit D. August.) Et de peccatis deprecare. Ut illa tibi Deus ignoscat. Sub nomine de, recationis omnes intelligit actus penitentia. Abstine à peccatis in futurum & de præteritis age penitentiam.

Hæc duo vera complectitur nostra penitentia. Primum, ex integro & perfectè viam deserendo peccati. Etenim primo recurtit ad Deum tora pudore confusa ut diximus. Nunc, secundum aggredimur: Opera enim profect satisfactoria omnia eius consecrans obsequio, quibus ante enim offenderat, atque ve medium assumentis penitentia, quidquid medium fuerat ei peccatorum: Oculos auertit, capillos, os, manus, vnguenta, corpus & animam: Quia verò multa sunt in singulis attendenda, ea singillatim enumerat Euangelista. Primum nobis ostendit oculos, utique in vultu ceteris eminentiores, & eos qui fontes fuerant profui lacrimarum, illis merito comparandi. de quibus Diuus Petrus: Habentes 2. Petr. 2. oculos 14.

I. Dux pariter penitentia: morali quod Samuel Propheta quibusdam prædolor & scripsit primæ noxæ peccatoribus, de quibus ante fatissimus diximus, qui perterriti imminis à Deo fulminibus, conterriti, & fulgeris Prophetam accunt ab eo iudicandi, quid illis agendum esset, ut diuinam placarent iram, quibus hoc consilium: ut primo de præteritis colesant, & ad tergitum Domini confugiant: an hoc sufficit? nequaquam, sed addit. Et seruite Domino in omni corde vestro: quia vero non sufficit conuersio peccatorum, ut peccatum non agat, consequenter adiunxit: seruite Domino in omni corde vestro. Hanc sententiam probauit D. Augustin. illa Salomon. exhortatione. Fils peccati non adijctam sternam, sed de peccatis deprecare, ut tibi dimittatur. Si sufficeret ad remedium peccatoris à peccatis abstinere, nihil aliud dixisset quam peccasti? à peccato deliste, nec alia si perdas: sed adiunxit (inquit D. August.) Et de peccatis deprecare. Ut illa tibi Deus ignoscat. Sub nomine de, recationis omnes intelligit actus penitentia. Abstine à peccatis in futurum & de præteritis age penitentiam.

II. Confirmanur in Magdalena.